

Vegleiðing um at brúka kappingar í marknaðarføring av vørum og tænastrum

Innihald

Kann eg skipa fyri einari kapping?	3
Kappingartreytir	3
Greiddar og lættar treytir	3
Krav um at taka ímóti marknaðarførslu.....	4
Marknaðarførsla við telduposti, sum sms og beinleiðis boð - »spamm-bannið«.....	4
At frámerkja vinir	4
At brúka ávirkarar	5
Vinningsútlutan	6
Kappingar og børn	6
Eftirlit og revsitiltøk.....	7

Brúkaraumboðið hefur eftirlit við fleiri ásetingum, sum eru galdandi fyri marknaðarføring av kappingum við vinningi.

Henda vegleiðingin viðger nøkur viðkomandi evni um, hvat tú sum vinnurekandi eigur at hugsa um frammanundan, ímeðan og eftir at tú hefur skipað fyri kapping, til dømis á netsíðum ella á sosialum miðlum. Gev gætur, at reglurnar eru strangari, tá ið kappingin miðar eftir børnum.

Kann eg skipa fyri einari kapping?

Vendir tú tær til ein ungan málbólk ella ein, ið hefur nógvar fylgjarar undir 18 ár, eigur tú at gáa eftir, at einstakar vørur og tænastrur ikki hóska til ómyndig sbr. marknaðarførslulógini (mfl.) § 8. Dømi um marknaðarførslu av óhóskandi vørum ella tænastrum, eru klænkivørur, brúkaralán og fríðkandi skurðviðgerðir.

Eisini eru fleiri serreglur, sum aðrir myndugleikar enn Brúkaraumboðið hava umsjón við. Tú eigur millum annað at vita, at ikki er loyvt at hava sölulýsingar fyri tubbak, alkohol v.m.

Kappingartreytir

Greiðar og lættar treytir

Upplýsingar um treytir fyri at vera við í kappingini skulu vera greiðar og lættar at fáa fatur í. Umframt tað geldur eisini ásetingin í marknaðarføringslógini § 1 um góðan marknaðarføringsið. Um týðandi treytir ikki koma við ella verða lagdar fram á ógreiðan ella villleiðandi hátt, verður tað mettt sum villleiðandi marknaðarføring sambært § 3 í lógini.

Tað merkir, at tann vinnurekandi má kunna um týðningarmiklar treytir. Her er dømi um treytir, sum brúkarin eigur at fáa kunning um, áðrenn hann er við í kapping. Listin er ikki endaligur.

- Hvussu brúkarin er við í kappingini
- Nær og hvussu vinnarin verður valdur
- Møguligar aldursavmarkingar og landafrøðiligar avmarkingar
- Møguliga keypsskyldu
- Møguligar treytir fyri at lata ella heinta vinning
- Virði á vinningi
- Hvar og nær navnið á vinnara verður almannakunngjørt¹

Einstakar vørur og tænastrur hóska seg ikki at lýsa við fyri ómyndigum

Tann vinnurekandi skal kunna um týðningarmiklar treytir

Møgulig krøv um at taka ímóti marknaðarførslu fyri at vera við í kapping skulu vera brúkarunum týðilig

¹ Hygg eisini í okkara vegleiðing um kappingar

Hvussu greiðar treytirnar eru, og hvussu lætt fæst fatur á teimum, veldst um, hvar tær eru settar, hvussu sjónligar tær eru, og um innihaldið er ógreitt ella orðað á ein hátt, ið lættliga kann misskiljast.

Krav um at taka ímóti marknaðarførslu

Brúkarumboðið sær, at í mongum førum verður kravt, at brúkarar mugu samtykkja at taka ímóti marknaðarførslu fyri at sleppa at vera við í kappingum. Hetta kann til dømis vera, at tú mást taka ímóti tilboðnum um marknaðarførslu við telduposti ella sum sms. Slík krøv um at taka ímóti marknaðarførslu mugu vera brúkarunum púra greið. Verður kappingin marknaðarförd á sosialum miðlum ella í bannarlýsingum á netinum, eigur fortreytin fyri at taka ímóti marknaðarførslu at vera greið longu í tekstinum í lýsingini.

Ymisk krøv mugu vera lokin fyri at kunna seta seg beinleiðis í samband við brúkaran

Tað kann eisini verða mett sum villleiðandi eftir marknaðarførslulógini at skriva, at tað er ókeypis at vera við í eini kapping, tá ið kravt verður, at brúkarin gevur samtykki til at taka ímóti marknaðarførslu og »rindar« við sínum persónupplýsingum.

Alt eftir hvønn miðil tú brúkar fyri at koma í samband við brúkaran í ætlaðari marknaðarførslu, eru ymsar reglur í marknaðarførslulógini at taka støðu til. Tann vinnurekandi má eisini lúka krøvini fyri at útvega samtykki til at brúka persónupplýsingar sum fylgja av GDPR. Hetta er tað, Dátueftirlitið hevur eftirlit við.

Marknaðarførsla við telduposti, sum sms og beinleiðis boð – »spamm-bannið« Sum høvuðsreglu skalt tú hava samtykki fyri at senda marknaðarførslu m.a. sum sms, við telduposti og sum beinleiðis boð á sosialum miðlum. Hetta er sambært mfl. § 6.

Skal samtykkið vera nýtiligt, skal tað vera sjálvboðið, greitt og upplýsandi. Kappingar, har tað til dømis bara stendur í kappingartreytunum, at brúkarin við síni luttøku góðtekur, at tann vinnurekandi kann senda teldupost fyri at marknaðarføra vørur og tænaastur, lýkur ikki krøvini í lógini. Fyri meira kunning um krøvini, sum sett verða til nýtiligt samtykki, vísa vit til vegleiðing um óumbidnar áheitanir.²

² Vegleiðing um óumbidnar áheitanir

Brúkarumboðið mælir til
ikki at brúka treytir um, at
brúkararnir kunnu
»frámerkja ein vin« fyrri at
vera við í kapping

At frámerkja vinir

Brúkarumboðið hevur fyribils eingi ítøkilig mál viðgjørt, har ið kravt verður, at fylgjarar skulu frámerkja vinir í lýsingum fyrri at kunna vera við í kappingum á sosialum miðlum. Vit síggja tó, at hetta slagið av marknaðarførslu, har privatpersónar verða brúktir til at fremja marknaðarførsluna fyrri felagið, hevur javnatekn við aðra elektroniska beinleiðis marknaðarførslu.

Tað er lýsarin, sum hevur høvuðsábyrgdina av, at reglurnar í lógini verða fylgdar, sjálvt um onkur annar gevur sölulýsingina út.

Eggjanin at frámerkja í sosialum miðlum fyrri at kunna vera við í kappingum setur eisini spurningin eftir mfl. § 6. Vit vísa millum annað á, at donsku brúkaramyndugleikarnir hava mett, at slík frámerking í kappingum er fevnd av »spamm-banni«.

Grundað á hetta mæla vit til, at krøv um, at brúkararnir kunnu »senda einum vini«, ikki verða brúktar fyrri at vera við í eini kapping. Aftrat hesum hava ymsir pallar egnar leiðreglur, sum skulu verða fylgdar, og sum kunnu banna júst slíkari siðvenju við at fremja kappingar.

Vit gera eisini vart við, at í felags norðurlendskari støðutakan til marknaðarførslu á sosialum miðlum punkt 4.8 er sligið fast, at vinnurekandi eigur ikki at eggja brúkarum á sosialum miðlum til at senda øðrum marknaðarførslu, um marknaðarførslan serliga vendir sær til børn og ung.³

At brúka ávirkarar

Um vinnurekandi brúkar ávirkarar at marknaðarføra ella skipa fyrri kappingum við sosialum miðlum, er neyðugt at vera varugur við reglurnar í marknaðarførslulógini um fjalda sölulýsing. Í mfl. § 4 er krav um, at lýsingar skulu vera soleiðis háttáðar, at lýsingin týðiliga verður uppfatað sum ein lýsing, uttan mun til hvønn form lýsingin hevur, og hvørjum miðli lýsingin verður borin fram í. Kappingar, sum vinnurekandi skipar fyrri til at promovera virkið ella ávísar vørur/tænastur, er vanligar marknaðarførsla, sum verður fevnd av hesum kravi.

Eitt sermerki við sosialum miðlum er, at persónligir tekstir verða blandaðir við tekstir til lýsaras, so at truplari verður at varnast marknaðarførsluna. Verða ávirkarar brúktir, er tað serliga umráðandi at hugsa um, hvussu teksturin tekur seg út.

Brúkarumboðið mælir til, at ávirkarar merkja allar marknaðarførslutekstir við til dømis orðunum »sölulýsing« ella »lýsing« á eyðsýndan hátt.

Tað skal altíð vera greitt vegna hvønn marknaðarført verður.

³<https://www.bruk.fo/fo/kunning/vegleiding-og-leidreglur/nordurlendsk-stoda-um-marknadarforing-a-sosialum-midlum/>

Tað er nóg mikið, at lýsarin verður umrøddur í tekstinum, ella at tað annars er greitt í samanheinginum, til dømis við at lýsarin er frámerktur í tekstinum ella greinini.

Tað er lýsarin, sum hevur høvuðsábyrgdina av, at reglurnar í lógini verða fylgdar, sjálvt um tað er onkur annar, ið gevur sölulýsingina út. Meira kunning um at frámerkja sölulýsing er á okkara vegleiðing um sölulýsing í sosialum miðlum.⁴

Vinningsútlutan

Tað er ólógligt at skipa fyri kappingum, har vinnurekandi lokka við vinningum, men lata vera at draga vinnara og lata vinningin.

Í 2018 samtykti norska Brúkaræftirlitið 100.000 krónur í sektarkravi⁵ ímóti felagi, sum marknaðarførði fimm kappingar á Facebook, uttan at vinnararnir vórðu drignir, ella at vinningur varð latin. Samtyktin varð kærð til Marknaðarráðið, sum tók undir við metingunum hjá norska Brúkaræftirlitinum.

Tíðarbilið, eftir at kappingin er av, og til vinningurin verður drigin og latin, eigur ikki vera ov langt. Skjalprógv fyri, at vinningurin er latin, eigur at verða tryggjað, og at kontaktupplýsingar eru um vinnarar, so at Brúkaræftirlitið kann seta seg í samband við teir, um tað verður aktuelt.

Um drátturin hevur verið, og vinningarnar eru latnir, kann ofta vera skilagott at lýsa tað. Umráðandi er at hava fyrilit fyri persónupplýsingarlógini (GDPR) og kanska kunngerá navnið á vinnaranum alment. Tað er Dátueftirlitið, sum hevur eftirlit við tí.

Kappingar og børn

Grund er til at vera varin, tá ið tað snýr seg kappingar, sum miða eftir børnum. Børn hava vanliga truplari við at skilja, hvat marknaðarførsla er, og hava ikki somu evni sum vaksin at skilja marknaðarførslu frá øðrum samskipti. Samanvavstur av marknaðarførslu við spæli og kapping ger tað uppافتur truplari hjá børnum at skilja, at tað snýr seg um marknaðarførslu.

Í marknaðarførslulógini er ein kapittul, sum gevur børnum serliga verju móti marknaðarførslu. Við børn verður vanliga meint ómyndig undir 18 ár. At brúka kappingar kann eftir umstøðunum verða mett at vera ein órímlig handilssiðvenja móttvegis børnum og ungum eftir mfl. § 8. Metingin, um ein kapping er brot á § 8 verður strangari, tess yngri børn marknaðarførslan rakar. Hvat er órímlig marknaðarførsla móti børnum, má verða mett ítøkiliga í hvørjum einstøkum føri. Millum annað verður dentur lagdur á, um marknaðarførdu vørurnar ella tænaasturnar tala til børn, og í hvussu stóran mun marknaðarførslan sum heild er miðað ímóti børnum ella skikkað til at ávirka børn.

Tað er ólógligt ikki at lata vinning í kapping. Brúkaræftirlitið kann biðja um skjalprógv um, at vinningurin er latin

Grund er til at vera varin, tá ið tað ræður um kappingar, ætlaðar børnum. Kappingar, ætlaðar børnum kunnu vera í andsøgn við barnaásetingina í marknaðarførslulógini

⁴ <https://www.bruk.fo/fo/kunning/vegleiding-og-leidreglur/at-framerkja-lysingar-i-socialum-midlum/> m

⁵ FOV-2018-951.

Í einum máli frá 2017⁶ staðfesti norska Brúkaraumboðið, at ein kapping á Snapchat, har luttakararnir vórðu eggjaðir til at senda marknaðarførslu víðari til allar vinirnar, var serliga ætlað børnum og breyt mfl. § 8. Brúkaraumboðið legði dent á, at talan var um vøru, sum serskilt talaði til børn, og at kappingin varð lögð til rættis soleiðis, at børn skuldu breiða marknaðarførslu, sum felagið sjálvst ikki hevði loyvi at senda uttan samtykki.

Meira kunning um marknaðarførslu og børn er á okkara vegleiðing um marknaðarførslu mótvegis børnum og ungum.⁷

Eftirlit og revsitiltøk

Brúkaraumboðið skal royna at ávirka vinnurekandi til at skipa seg eftir marknaðarførslulógini. Brúkaraumboðið hevur eftirlit við, at lógin verður hildin. Brot á marknaðarførslulógina kunnu revsast við bót.

Tey, sum eru við til lógarbrot, kunnu eisini revsast fyri medvirkan. Medvirkanarábyrgdin fatar um líkamligar persónar, til dømis dagligar leiðarar, stýrisleiðarar ella stýrslimir í einum felag. Tað fatar eisini um onnur feløg, sum hava verið við til lógarbrotini, til dømis lýsingastovur, sum hava verið við til at sniðgeva ólógligu marknaðarførsluna, og miðlar ella pallar, sum hava hýst teimum.

⁶ Brúkaraeftirlitsmál 17/1619.

⁷ <https://www.bruk.fo/fo/kunning/vegledning-og-leidreglur/vegledning-um-born-ung-og-marknadarforing/>